

Lukáš Bukovský

Spiritualita laiků a nová hnutí v církvi

Posudek bakalářské práce předložené na KTF UK 13. dubna 2007

Téma předložené práce zpracovává autor ve 4 kapitolách. Práce má 70 stran, včetně přehledu použitých zkratk, seznamu literatury, přílohy v podobě seznamu církevních hnutí a komunit působících v České republice a anglické anotace.

Kapitola 1 je nazvaná Spiritualita a zabírá se definicí tohoto pojmu. Autor v ní poukazuje na různost křesťanských spiritualit. Současně jsou zde představeny láska a svatost křesťanů jako hodnoty společné pro všechny křesťanské spirituality.

V kapitole 2, která je věnována laikům, se autor nejprve v historickém pohledu zabírá postavením laiků v katolické církvi do Druhého vatikánského koncilu. Druhá část této kapitoly nesoucí název Postavení laiků na Druhém vatikánském koncilu je věnována výpovědím tohoto koncilu o laicích tak, jak jsou zachyceny v jednotlivých koncilních dokumentech. Závěrečná část kapitoly 2 nadepsaná Postavení laiků od Druhého vatikánského koncilu zmiňuje některé pokoncilní papežské dokumenty vztahující se k laikům.

Kapitola 3 tematizuje spiritualitu laiků. Autor se v ní pokouší charakterizovat tuto spiritualitu a pojednává zde o charizmatech laiků. Činí tak opět na pozadí některých koncilních a pokoncilních dokumentů. V závěru této kapitoly se autor snaží o reflexi vztahu charizmatické a institucionální církve.

Kapitola 4 je svým obsahem nejrozsáhlejší a tvoří více jak polovinu předkládané práce. Tato kapitola je věnována novým hnutím v církvi. Po představení historie rozvoje laických hnutí v katolické církvi v ní autor představuje kritéria začlenění nových hnutí do církve a jejich uznání. Třetí část kapitoly 4 se následně zabírá spiritualitou nových hnutí. Přitom je zde kladen velký důraz na význam společenství pro tato hnutí. Čtvrtá část kapitoly nesoucí název Další vývoj se ve třech bodech zaměřuje na téma nové evangelizace a dvě významná setkání nových církevních hnutí, která proběhla v letech 1998 a 2006. V závěrečné páté části kapitoly se autor pokouší o zachycení aktuálního stavu nových církevních hnutí v České republice.

Předkládaná práce vykazuje celou řadu formálních nedostatků. Na první pohled zaráží značný rozsah kapitoly 4, který je v nepoměru k ostatním kapitolám. Třístupňové členění je na jednom místě (1.2.2.1) z nepochopitelných důvodů rozšířeno na čtyřstupňové. Není zřejmé, proč u osobností zmiňovaných v poznámkách jednou je (pozn. 33) a jednou není (pozn. 39) uvedeno místo narození a úmrtí dané osoby. Na straně 13 autor odkazuje na stať kardinála Newmana O svědectví laiků bez toho, aniž by uvedl, kde byla publikována. Citát na straně 14 (pozn. 44) pochází jen zčásti z LG 31. V citaci na straně 15 (pozn. 47) nejsou závěrečné uvozovky. Také by bylo zapotřebí ověřit, zda zde citovaný text skutečně užívá ve slově přítomnost velké P. Na citaci uváděnou na straně 25 (pozn. 75)

odkazuje poznámka až na následující stránce, což je poněkud nepraktické. Na straně 46 zůstala neodstraněna „pracovní poznámka“ autora. Samostatnou kapitolu formální kritiky by bylo možné věnovat gramatickým chybám v předkládané práci. Následující výčet není úplný, přesto dokládá značné nedostatky autora v této oblasti: synody týkali (str. 17), kapucíni vzešly (str. 28), byli prezentovány stanoviska a závazky (str. 55), texty se četli (str. 55). Autor rovněž chybně používá shodu podnětu s přísudkem v množném čísle středního rodu: sdružení rozlišeny (str. 26), bratrstva se měnila (str. 27), sdružení se objevily (str. 28), hnutí podnítily (str. 28), tyto cvičení vyústily (str. 32), kritéria diskutovány (str. 37). Nedostatky jsou postřehnutelné i ve správném psaní velkých a malých písmen. Tak např. výraz Boží lid se objevuje na straně 14 dvakrát s malým b. Vlastní jméno kontinentu Amerika je na straně 35 psáno s malým a. Není zřejmé, proč je ve slově Církve na straně 46 užito velké písmeno. Je nanejvýš překvapivé, že výraz Duch svatý je jednou psán správně s malým s, na jiných místech (str. 56) je však užíváno velké s. Autor v několika případech chybně užívá i interpunkci: na straně 31 chybí čárka za slovem koncilu, na straně 32 chybí čárka za slovem pomalu, na straně 56 je naopak chybně umístěna čárka za slovem života. Na straně 41 a 42 nejsou umístěny tečky na konci vět. Všechny uvedené nedostatky by jistě odstranila důkladná kontrola textu. Je překvapivé, že se tak nestalo.

Téma předkládané práce je tématem závažným a zasluhujícím si odpovídající pozornost. Pro autora posudku je tudíž překvapivé, jak málo vlastních úvah a myšlenek práce obsahuje. Práce se totiž z velké části skládá z citátů, které jsou více či méně šťastně řazeny za sebou. Citáty jsou často velmi dlouhé, někdy přesahují i celou jednu stránku (např. str. 22-23, 37-38). Někdy oznamují i tak banální skutečnost jako např. citát na straně 38: „Tento pokyn vydal sám papež.“ Na některých místech práce lze dokonce nalézt i citace citací. Je tomu např. na straně 42, kde autor hovoří o spiritualitě společenství na základě tezí Chiary Lubichové citovaných z publikace Paula Josefa Cordese.

Předkládané práce vykazuje značné rozdíly ve kvalitě zpracování jednotlivých částí. Tak např. v části 2.1 je na základě textu Michala Kaplána velmi kvalitně zpracován vývoj postavení laiků v dějinách církve. Následující část 2.2. se však namísto tématu slibovanému v nadpisu (Postavení laiků na Druhém vatikánském koncilu) zaobírá něčím zcela jiným: reflexí dokumentů Druhého vatikánského koncilu hovořících o laicích. Podobně lze hovořit i o části 2.3

V části věnované laické spiritualitě autor hovoří o specifických bodech této spirituality a zmiňuje realizaci ctností. V důsledku chybného překladu ze slovenského zdroje zde jako ctnosti uvádí sílu a mírnost. Na mysli má přitom evidentně statečnost a umírněnost.

Závěrem si autor posudku dovoluje učinit poznámku k části věnované novým církevním hnutím v České republice. Jednak zde autor předkládané práce zmiňuje existenci Komise církevních hnutí a komunit, která „organizuje kongresy pro delegáty jednotlivých hnutí“ (str. 58). Oficiální webové stránky ČBK však existenci takové komise v současnosti nezmiňují. Existuje tedy tato komise a skutečně realizuje zmiňované kongresy? Zásadnější výtky než předchozí však směřuje k absenci informací o činnosti nových

církevních hnutí v českém prostředí, počtech jejich členů v ČR atd. Tato data by jistě čtenář přivítal a zároveň by přispěla ke kvalitě předkládané práce.

Práci doporučuji k obhajobě. Ta však musí ukázat, zda je možno ji přijmout na fakultě jako bakalářskou práci.

V Praze 1. 6. 2007

Petr Křížek